

Duration: 2 ½ hours

Marks: 75

Note: Figures to right indicate marks

Q.1.a. Explain the concept, features, and importance of Supply Chain Management. **(8marks)**

Q.1.b. Discuss the types of global supply chains and their significance. **(7 marks)**

OR

Q.1.c. Explain the economic effects of supply chains in India. **(8 marks)**

Q.1.d. Describe the principles of Supply Chain Management. **(7 marks)**

Q.2.a. What is the bullwhip effect in logistics? Explain its impact on the supply chain. **(8marks)**

Q.2.b. Explain the role of e-marketplaces and e-procurement in SCM. **(7 marks)**

OR

Q.2.c. Discuss the use of Enterprise Resource Planning (ERP) systems in supply chain operations. **(8 marks)**

Q.2.d. What are the various participants involved in transportation decisions? **(7 marks)**

Q.3.a. Write a note on supply chain intermediaries and types. **(8 marks)**

Q.3.b. How can customer service be improved in supply chain management? **(7 marks)**

OR

Q.3.c. Explain the functions and operations of warehouses. **(8 marks)**

Q.3.d. Explain how internet-based logistics (e-logistics) has transformed supply chain management. **(7marks)**

Q.4.a. Choose the correct alternative and rewrite the sentences. **(5 Marks)**

1. Which of the following is NOT a principle of supply chain management?
 - a) Customer focus
 - b) Information sharing
 - c) Minimizing employees
 - d) Collaboration
2. Which participant is mainly responsible for goods movement in SCM?
 - a) Supplier
 - b) Distributor
 - c) Retailer
 - d) Customer
3. In global supply chains, what is a major driving force?
 - a) Local demand only
 - b) Global market forces
 - c) Regional instability
 - d) Domestic politics

- 4. Reverse logistics primarily deals with:
 - a) Forward shipping
 - b) Product returns and recycling
 - c) Inventory control
 - d) Manufacturing defects
- 5. E-procurement is used for:
 - a) Selling finished goods
 - b) Buying raw materials online
 - c) Hiring new employees
 - d) Advertising campaigns

Q.4.b) State whether the following statements are True or False: (5 Marks)

- 1. SCM evolved purely from logistics management.
- 2. Economic effects of supply chains are irrelevant to Indian markets.
- 3. Bull-whip effect increases inventory accuracy.
- 4. Warehouse operations are limited to storing goods.
- 5. ERP helps integrate various SCM activities.

Q.4.c) Match the columns (5 Marks)

Column A	Column B
1. Channels of Distribution	a) Product returns
2. Bull-whip effect	b) Demand fluctuations
3. Reverse logistics	c) Industrial and consumer goods
4. Global supply chain type	d) Export-import flow
5. E-logistics	e) Electronic coordination

Q.5. Write Short Notes on any three: (15 Marks)

- 1. Features of Supply Chain Management
- 2. Types of Global Supply Chains
- 3. Importance of Inventory Control
- 4. E-marketplaces in SCM
- 5. Performance Modelling of Supply Chains using Markov Chains

कालावधी: २ ½ तास

एकूण गुण: ७५

टीप: उजव्या बाजूस दिलेली संख्या गुण दर्शवते.

Q.1.a. पुरवठा साखळी व्यवस्थापनाची संकल्पना, वैशिष्ट्ये आणि महत्त्व स्पष्ट करा.

(८ गुण)

Q.1.b. जागतिक पुरवठा साखळीचे प्रकार व त्यांचे महत्त्व चर्च करा.

(७ गुण)

किंवा

Q.1.c. भारतातील पुरवठा साखळीचे आर्थिक परिणाम स्पष्ट करा.

(८ गुण)

Q.1.d. पुरवठा साखळी व्यवस्थापनाची तत्वे वर्णन करा.

(७ गुण)

Q.2.a. लॉजिस्टिक्समध्ये बुलव्हिप प्रभाव म्हणजे काय? याचा पुरवठा साखळीवर होणारा परिणाम स्पष्ट करा.

(८ गुण)

Q.2.b. पुरवठा साखळी व्यवस्थापनात ई-मार्केटप्लेस आणि ई-खरेदी (E-procurement) यांची भूमिका स्पष्ट करा.

(७ गुण)

किंवा

Q.2.c. पुरवठा साखळी संचालनात एंटरप्राइझ रिसोर्स प्लॅनिंग (ERP) प्रणालींचा वापर चर्च करा.

(८ गुण)

Q.2.d. वाहतूक निर्णयांमध्ये सहभागी विविध घटक कोणते आहेत ते स्पष्ट करा.

(७ गुण)

Q.3.a. पुरवठा साखळीतील मध्यस्थ व त्यांचे प्रकार यावर नोंद लिहा.

(८ गुण)

Q.3.b. पुरवठा साखळी व्यवस्थापनात ग्राहक सेवा कशी सुधारता येईल ते स्पष्ट करा.

(७ गुण)

किंवा

Q.3.c. गोदाम व्यवस्थापनाची कार्ये व संचालन स्पष्ट करा.

(८ गुण)

Q.3.d. इंटरनेट आधारित लॉजिस्टिक्स (ई-लॉजिस्टिक्स) ने पुरवठा साखळी व्यवस्थापनात कसा बदल घडवून आणला ते स्पष्ट करा.

(७ गुण)

Q.4.a. योग्य पर्याय निवडा व वाक्ये पुन्हा लिहा:

(५ गुण)

1. खालीलपैकी कोणते पुरवठा साखळी व्यवस्थापनाचे तत्त्व नाही?

- ग्राहक केंद्रीकरण
- माहिती सामायिकरण
- कर्मचाऱ्यांची संख्या कमी करणे
- सहकार्य

2. पुरवठा साखळी व्यवस्थापनात मालाची हालचाल मुख्यतः कोणते घटक करतात?

- पुरवठादार
- वितरक
- किरकोळ विक्रेता
- ग्राहक

3. जागतिक पुरवठा साखळीमध्ये मुख्य प्रेरक शक्ती कोणती आहे?
 - a) केवळ स्थानिक मागणी
 - b) जागतिक बाजारातील शक्ती
 - c) प्रादेशिक अस्थिरता
 - d) देशांतर्गत राजकारण
4. रिव्हर्स लॉजिस्टिक्स मुख्यतः कोणत्या गोष्टीशी संबंधित आहे?
 - a) पुढे पाठवणे
 - b) उत्पादन परतावा व पुनर्वापर
 - c) साठा नियंत्रण
 - d) उत्पादनातील दोष
5. ई-खरेदी (E-procurement) कशासाठी वापरली जाते?
 - a) तयार वस्तू विक्रीसाठी
 - b) कच्चा माल ऑनलाईन खरेदीसाठी
 - c) नवीन कर्मचाऱ्यांची नेमणूक करण्यासाठी
 - d) जाहिरात मोहीम राबवण्यासाठी

Q.4.b. खालील विधानं खरी की खोटी ते लिहा:

(५ गुण)

1. पुरवठा साखळी व्यवस्थापन फक्त लॉजिस्टिक्स व्यवस्थापनातून विकसित झाले आहे.
2. भारताच्या बाजारासाठी पुरवठा साखळीचे आर्थिक परिणाम अप्रासंगिक आहेत.
3. बुलव्हिप प्रभावामुळे साठा अचूकता वाढते.
4. गोदाम संचालन फक्त वस्तू साठवण्यापुरते मर्यादित आहे.
5. ERP प्रणाली विविध पुरवठा साखळी क्रियांमध्ये एकत्रितपणा साधते.

Q.4.c. स्तंभ जुळवा:

(५ गुण)

स्तंभ A	स्तंभ B
1. वितरणाचे चॅनेल	c) औद्योगिक व ग्राहक वस्तू
2. बुलव्हिप प्रभाव	b) मागणीतील चढ-उतार
3. रिव्हर्स लॉजिस्टिक्स	a) उत्पादन परतावा
4. जागतिक पुरवठा साखळी प्रकार	d) निर्यात-आयात प्रवाह
5. ई-लॉजिस्टिक्स	e) इलेक्ट्रॉनिक समन्वय

Q.5. खालीलपैकी कोणत्याही तीन विषयांवर संक्षिप्त नोंदी लिहा:

(१५ गुण)

1. पुरवठा साखळी व्यवस्थापनाची वैशिष्ट्ये
2. जागतिक पुरवठा साखळीचे प्रकार
3. साठा नियंत्रणाचे महत्त्व
4. पुरवठा साखळी व्यवस्थापनातील ई-मार्केटप्लेस
5. मार्कोव शृंखला वापरून पुरवठा साखळीचे कार्यप्रदर्शन मॉडेलिंग